

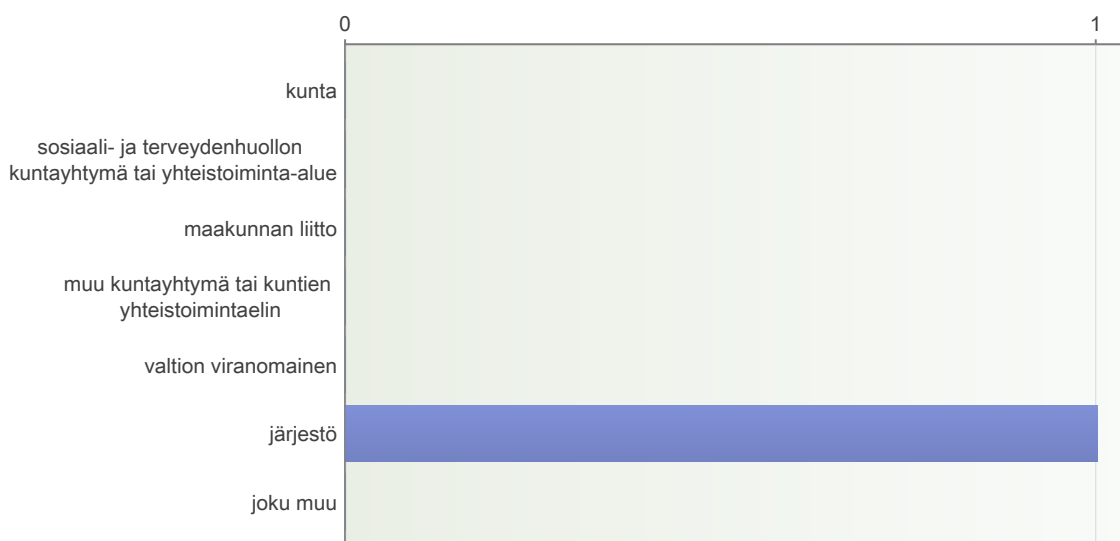
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry	Jussi Salo	jussi.salo@superliitto.fi	26.10.2016	Liittohallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Tavoitteiden saavuttaminen tulee olemaan hyvin haaasteellista koska palveluketjujen saumatonta integraatiota ei tulla saavuttamaan. Alkuperäisistä tavoitteista ei lakiesityksessä ole jäljellä kuin yksi yhteinen rahasäkki. Erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja muun sosiaalihuollon saumatonta toimintaa ei edes yritetä lakiesitysten mukaan turvata. Väestön terveys- ja hyvinvointierot eivät tule kaventumaan eikä yhdenvertaisia palveluita pystytä koko maahan turvaamaan. Voimakas valinnanvapauden tuleminen sote-palveluihin tulee nostamaan kustannuksia järjestelmän pirstaloitumisen lisäksi.

Asetetut tavoitteet olisi mahdollista saavuttaa muodostamalla maahan 18 maakunnan sijaan viisi suurta omalla verotusoikeudella olevaa sote-aluetta, jotka voivat tarvittaessa ottaa vastuun myös maakunnille kaavalluista tehtävistä. Demokratian toteutumisen kannalta paras toimintamalli olisi kunnille tuttu kuntayhtymä ja sen tuottamia palveluja täydentäisi yritykset ja kolmas sektori.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Vastaajien määrä: 1

- Säästöt on mahdollista saavuttaa mikäli toiminnassa onnistutaan turvaamaan ennaltaehkäisevä toiminta. Se edellyttää riittäviä ja nykyistä suurempia panoksia useimpiin sosiaalihuollon toimintoihin, kuten esimerkiksi kotihoitoon.

Mikäli kuntien vastuulle jäävä hyvinvoinnin- ja terveyden edistäminen ei saa riittäviä kannustimia, niin kunnilta hoitamatta jäävät velvoitteet tulevat maakuntien vastattaviksi. Miksi esim. kunnan kannattaa palkata henkilökohtaista avustajaa sitä tarvitsevalle varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle koska tämä on suora lisäkustannus kunnalle? Mikäli lapsi siirretään maakunnan vastuulla oleviin psykiatriisiin palveluihin, niin silloin kustannukset siirtyvät myös valtion vastuulle.

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittäväällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

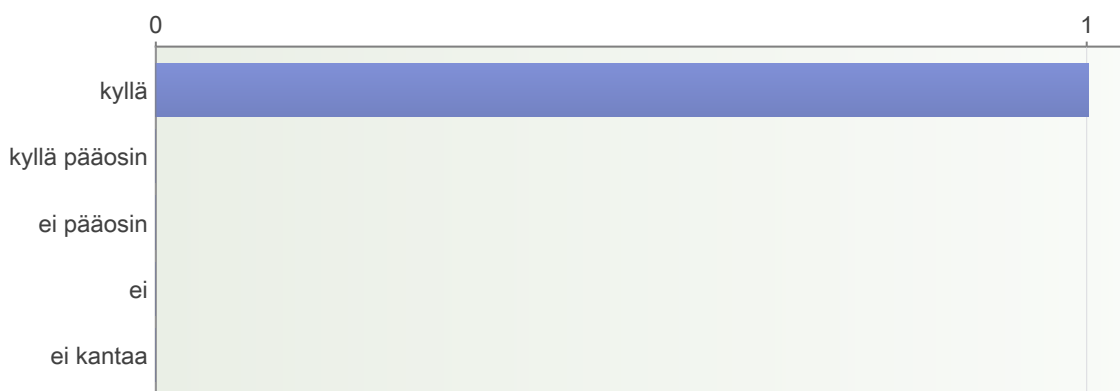
Vastaajien määrä: 1

- Maakuntavaltuutetut ja kunnissa päätösvaltaa käyttävät samat poliittiset päättäjät. Äänestyksissä äänet kasaantuvat suurten kaupunkien edustajille ja taitavalla ehdokasasettelulla suuret kaupungit pystyvät turvaamaan itselleen myös useamman ehdokkaan maakuntavaltuustoon. Pienempien kuntien ehdokkaiden läpimeno maakuntavaltuustoihin tulee olemaan hyvin vaikeaa.

Jos halutaan turvata maakunnan kaikkien alueiden äänen kuuluminen, niin se ei onnistu maakuntamallissa, vaan se edellyttäisi esim. suurta kuntayhtymää ja kuntayhtymän valtuustoa sekä pienille kunnille väestömääräänsä suurempaa äänivaltaa.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

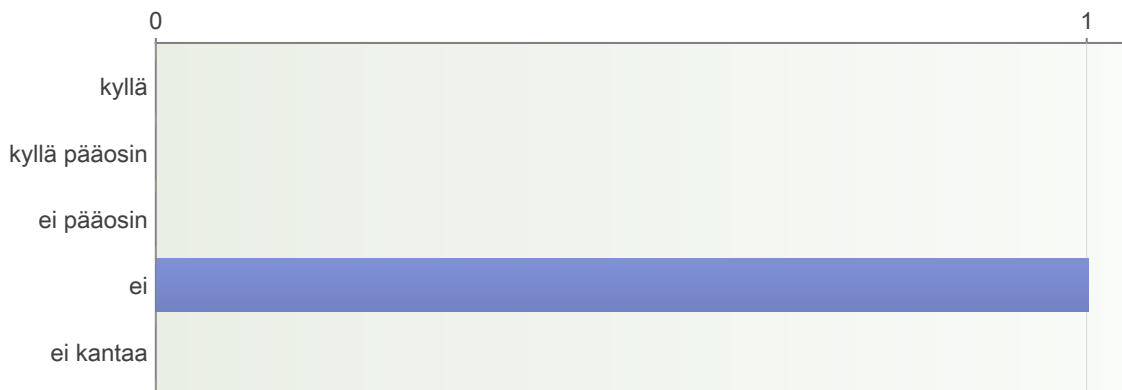
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

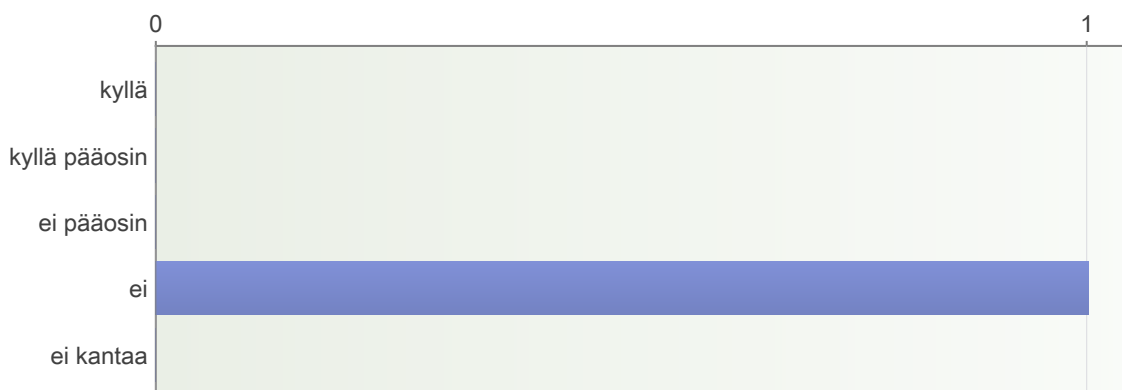

Avoimet vastaukset: ei

- Maakunnalle esitetty tehtävälisteri on liian laaja. Maakunta selviäisi tehtävistään paremmin mikäli sosiaali- ja terveydenhuolto erotettaisiin pois maakunnan vastuulta ja se järjestettäisiin kuntayhtymämallilla kuten nykyiset sairaanhoitopiirit. Kuntayhtymien vähentäminen viiteen mahdollistaisi niille myös verotusoikeuden ja se pystyisi vastaamaan erikoissairaanhoidon lisäksi myös perusterveydenhuollosta ja muusta sosiaalihuollosta.

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

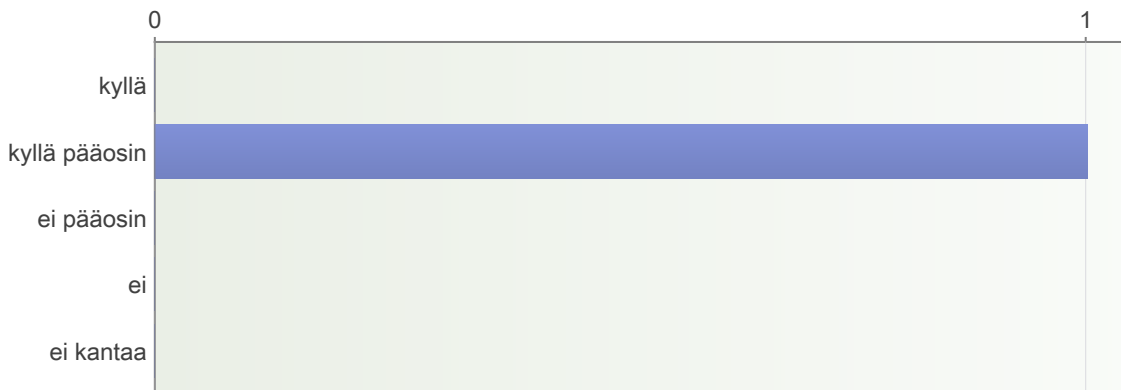

Avoimet vastaukset: ei

- Maakunnan asukkaiden todelliset vaikutusmahdollisuudet toteutuvat vain maakuntavaalin äänestyksessä. Lakiesityksissä esitetyt avoimuuden lisäämiseen tarkoitetut toimintamallit ovat kannatettavia periaatteellisella tasolla, samoin kuin maakunnan antama julkinen palvelulupaus. Ongelmana näissä on vain se, että ne eivät oikeudellisesti sido eikä niillä ole sen suurempaa painoarvoa käytännössä kuin poliitikkojen vaalilupauksilla.

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

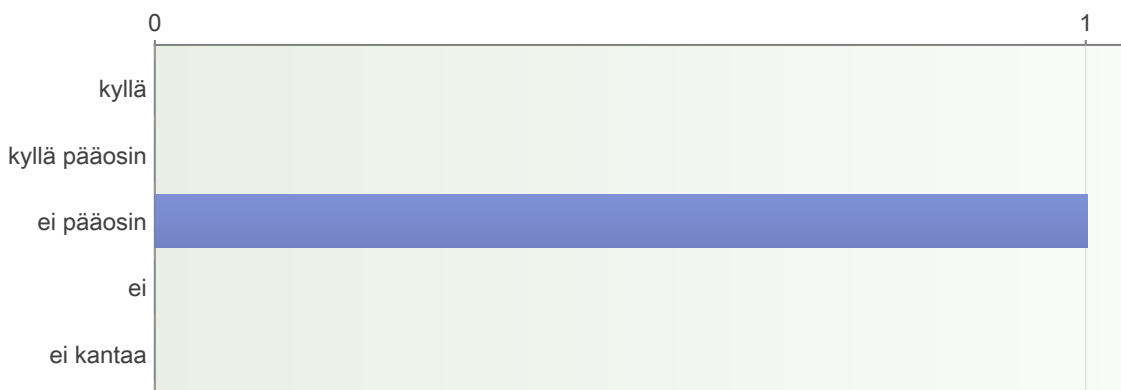

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Lakiesitys antaa mahdollisuuden säilyttää merkittävän osa palveluista palvelulaitoksen tuotantovastuulla. Mikäli näin myös käytännössä tapahtuisi, niin se estäisi palveluketjujen pirstoutumisen.

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Maakuntien tarveperusteisessa rahoituksessa terveydenhuollon painokerroin on 58,02 %, vanhustenhuollon 22,19 % ja sosiaalihuollon 19,80 %. Rahojen käyttö tulee myös painottumaan terveydenhuoltopuolelle ja se ei tule mahdollistamaan riittävän tehokasta ennaltaehkäisevää työtä. Koska ennaltaehkäisy ei tule olemaan kuntia kannustavaa ja maakunnilla siihen ei ehkä riitä riittäviä resursseja, niin maakunnat joutuvat turvautumaan ennaltaehkäisevää toimintaa selvästi kalliimpiin korjaaviin toimenpiteisiin. Maakunnat tulevat kamppailemaan myös jatkuvassa rahapulassa palvelutarpeisiin nähden alimitoitetuilla budjeteilla. Maakunnan rahoituksen

yleiskatteellisuus aiheuttaa myös sen että sote-sektorin harkinnanvaraisiin menoihin eli useimmiten juuri ennaltaehkäisevään työhön eivät rahat tule riittämään.

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Vastaajien määrä: 1

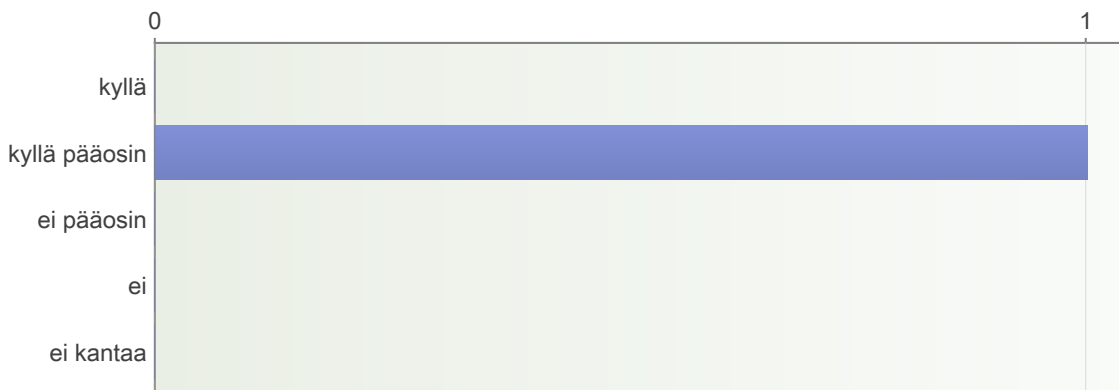
- Maakuntien lukumäärä 18 on liian suuri tehokkaan ja järkevän palvelurakenteen luomiseksi. Lisäksi yhdistetyt sote-alueet pienempien maakuntien kesken tulevat aiheuttamaan sekaannusta ja epäselvyyksiä toiminnassa ja vastuissa.

Erilaiset toiminta-alueet aiheuttavat myös sekaannusta kun vastuualueet tulevat olemaan erilaisia. Nyt erilaisia toiminnallisia kokonaisuuksia tulee liian monilla eri kokoonpanoilla, kuten 18 maakuntaa, 12 päivystysaluetta, 5 palo-, pelastus ja ensihoitoaluetta.

Mikäli maassa olisi vain viisi suurta omalla verotusoikeudella toimivaa vastuualuetta, niin kokonaisuuden hallinta olisi helpompaa ja silloin olisi mahdollista myös saada todellinen valta myös näille alueille. Lisäksi ennaltaehkäisevät toimintamallit otettaisiin tehokkaammin käyttöön ja hillittäisiin paremmin niin erikoissairaanhoidon kuin muidenkin suuria korjaavia toimenpiteitä vaativien palvelujen kasvua.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

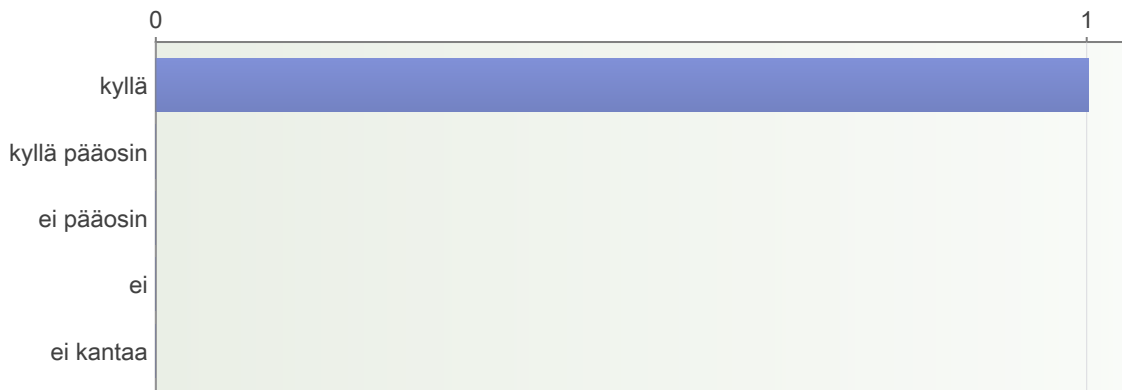

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Säännöksen mukaan lähellä asiakasta tuotettavat palvelut yhteen sovitettuina palveluina toteutettuna tulee olemaan erittäin haasteellista asiakkaiden valinnanvapauden ja voimakkaasti kasvavan yksityisen palvelutuotannon kanssa. Todellisena vaarana tulee olemaan myös järjestelmän todellinen pirstoutuminen ja toiminta-alueiden jakaantuminen yksityisten palveluntuottajien sekä maakunnan vastuulle jäävän palvelutuotannon kesken. Tässä jaossa yksityiset toimijat ottavat vastuulleen valinnanvapauden piirissä olevat palvelut kaupungeissa ja julkiselle toimijalle jäävät ne alueet, missä kannattavalle yritystoiminnalle ei ole edellytyksiä.

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

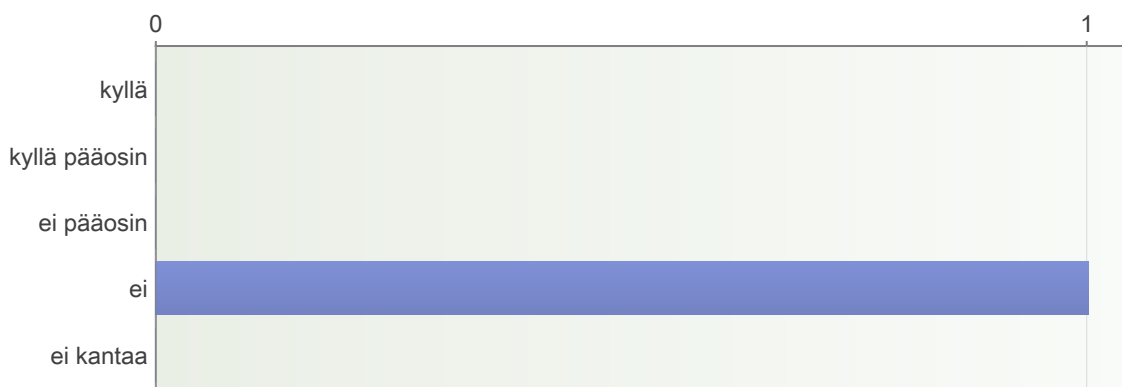

Avoimet vastaukset: kyllä

- Jos sitovuutta ei ole, niin maakunnat pyrkivät itse tuottamaan omilla alueillaan mahdollisimman paljon vaativia palveluja. Omalla alueella tuotetut palvelut antavat paremmat mahdollisuudet saada asukkaiksi myös palveluja tuottavat henkilöt.

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Valinnanvapaus ja järjestelmän pirstaloituminen vaikeuttavat ja jopa estävät integraation toteutumisen.

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveystaloudissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

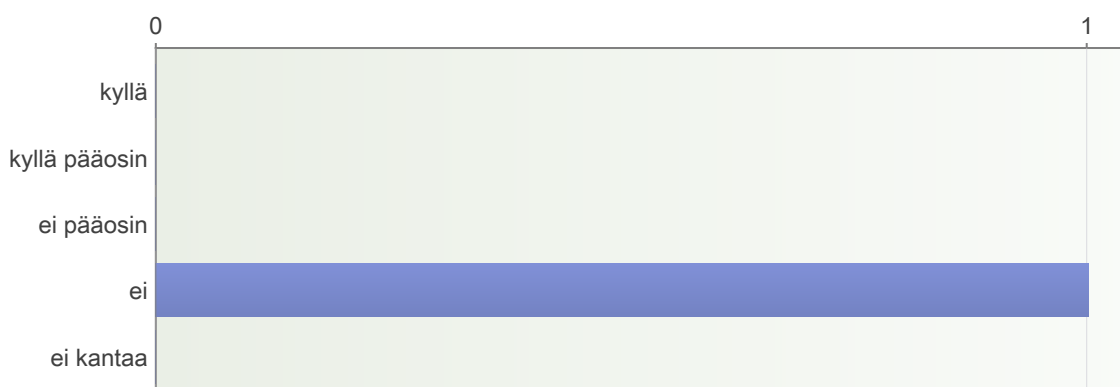

Avoimet vastaukset: kyllä

- Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonta on oltava sosiaali- ja terveysministeriön sekä Valviran tai sitä vastaavan riippumattoman toimielimen valvonnassa.

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Vastaajien määrä: 1

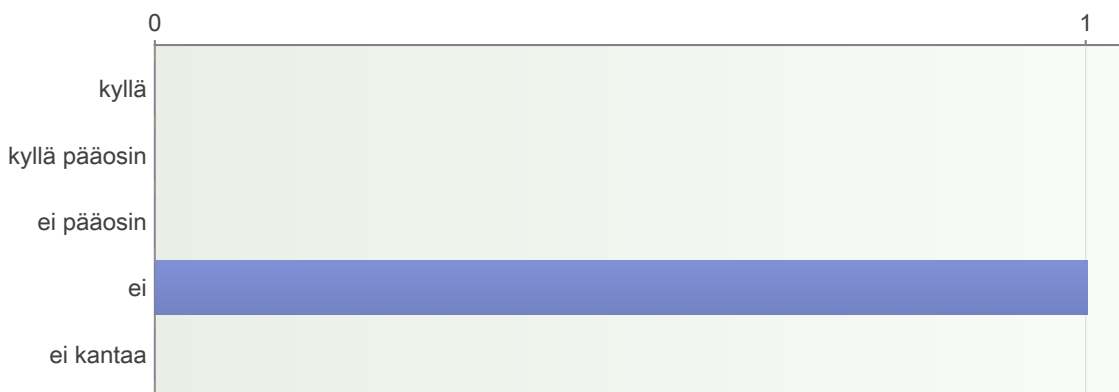

Avoimet vastaukset: ei

- Mikäli valinnanvapautta ei oteta laajaan käyttöön, niin silloin palvelujen järjestämis- ja tuottamisvastuu voitaisiin pitää pääosin julkisen toimijan vastuulla. Esimerkikkimallina nykyiset sairaanhoitopiirit.

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitetun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Yhtiöittämisvelvollisuus sekä laajan valinnanvapauden toteutus ei ole järkevä toimintamalli tehokkaan integraation, saumattomien palveluketjujen sekä kokonaistaloudellisuuden kannalta. Yritysten voimakas lisääminen vähentää työntekijöiden määrää, heikentää työntekijöiden asemaa ja siirtää suuren osan sote-palveluihin ohjattavista varoista yritysten markkinointikustannuksiin sekä näiden yritysten osakkeenomistajille meneviin voittoihin. Suuri osa näistä voitoista tulee siirtymään myös ulkomaisille pääomasijoittajille.

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Ei vastauksia.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

Ei vastauksia.

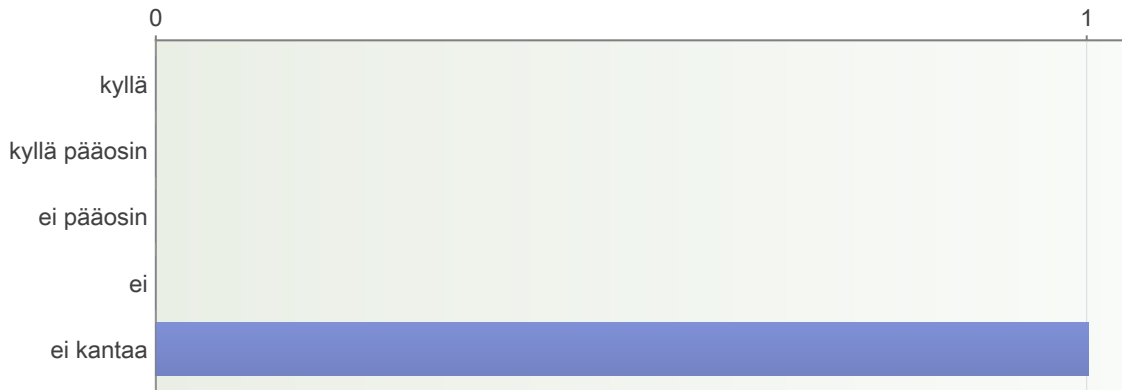

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymyksen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väli aikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaantulon 2 luvussa. Onko väli aikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

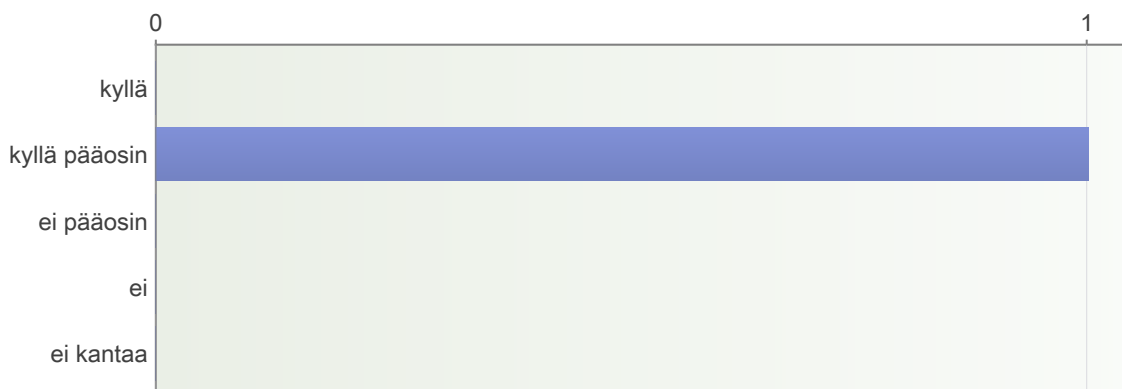
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

22. 20. Voimaantulon 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

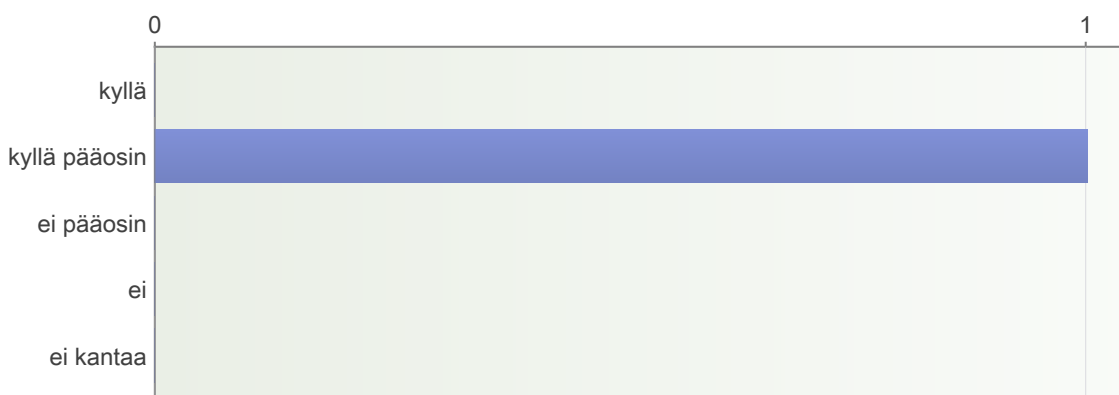

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Esityksen 14 § mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö siirtyy sen maakunnan, maakunnan palvelulaitoksen tai maakunnan omistaman yhtiön palvelukseen, jolla on tuottamisvastuu niistä tehtävistä, joissa asianomainen henkilö on ollut ennen siirtymistä. Henkilöstön siirto toteutetaan ns. liikkeen luovutuksen periaatteita noudattaen. Uudet valtakunnalliset palvelukeskukset puuttuvat lakiesityksen työntekijät vastaanottavista työnantajista ja ne tulee lisätä esitykseen. SuPerin näkemuksen mukaan kaikki uudistuksesta johtuvat henkilöstösiirrot tulee toteuttaa liikkeen luovutuksen periaatteen mukaisesti.

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

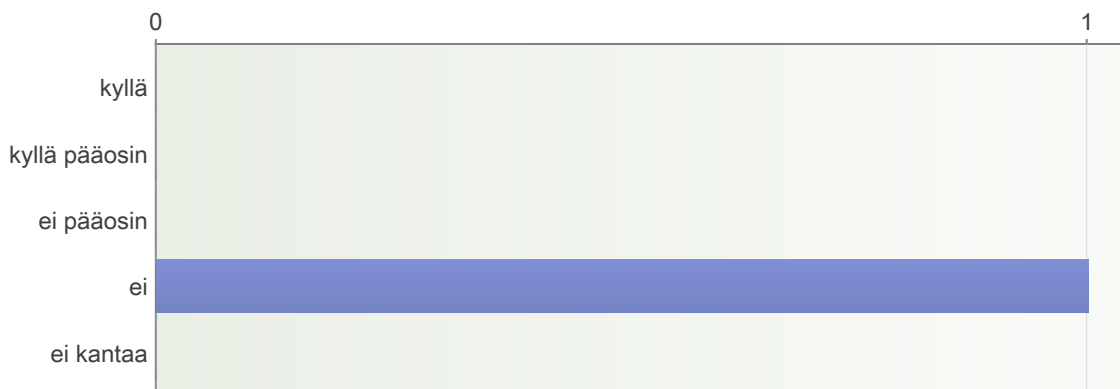
- Kuntiin käyttämättä jäävistä kiinteistöistä on kunnille annettava sellainen tuki, että se ei aiheuta kunnalle taloudellisia rasitteita. Suurta korjaustarvetta vaativien rakennusten kohdalla kunnille on myönnettävä avustuksia rakennusten purkuun.

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Ei vastauksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Kaikki kunnat eivät todennäköisesti tule selviämään niille jäävistä tehtävistä ilman lainan ottamista käyttötalousmenoihin tai henkilöstön lomautusta.

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Tavoite on kunnianhimoinen. Tilanteissa, joissa yhtiöittäminen viivästyy, henkilöstöön on kuitenkin sovellettava samoja liikkeen luovutuksen periaatteita. Takarajasta ei saa säätää lailla.

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Vastaajien määrä: 1

- 15 § Lisäeläketurva

Esityksen mukaan ”tämän lain mukaisen palveluyhtiön” on huolehdittava julkisten alojen eläkelain voimaanpanolain (82/2016) 8 §:n 2 momentin tasoisen lisäeläkeosuuden säilymisestä henkilöillä, jotka siirtyvät maakuntauudistuksesta johtuvan järjestelyn johdosta palveluyhtiöön kunnan tai ky:n palveluksesta ja joiden palvelussuhde jatkuu palveluyhtiössä yhdenjaksoisesti eläketapahtumaan saakka.

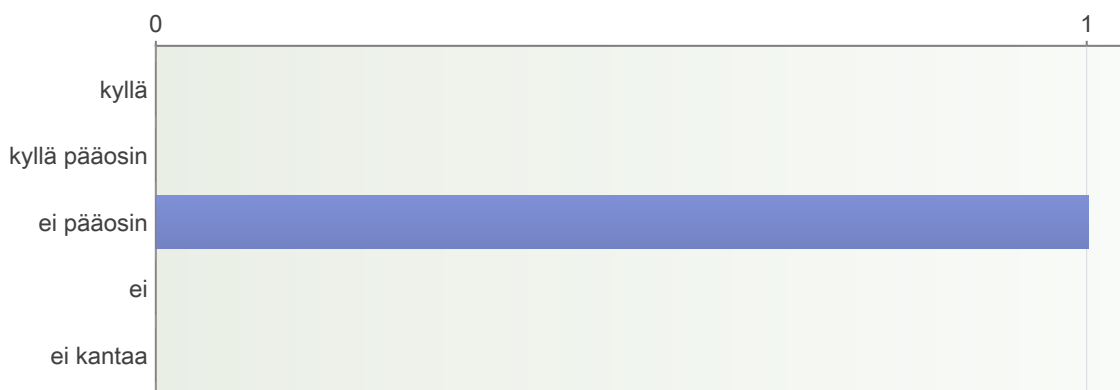
”Palveluyhtiö” on syytä määritellä tarkemmin kuin se on tällä hetkellä esityksessä tehty. Säännöksestä ei käy täsmällisesti ilmi, mitä henkilöstön siirtoja säännös koskee.

Lisäeläketurvan suojasäännöksen tulee koskea kaikkia henkilöitä, jotka siirtyvät kunnista ja kuntayhtymistä 1.1.2019 suoraan tai myöhemmin toteutettavien välivaiheiden kautta (mutta maakuntauudistuksesta johtuen) maakunnan, maakunnan palvelulaitoksen, palvelulaitoksen yhtiön tai palvelukeskuksen palvelukseen.

Lisäeläkkeet tulee turvata myös tilanteissa, joissa henkilöstö siirtyy nykyisistä kuntien yhtiöistä maakuntakonsernin yhtiöön tai maakuntakonsernin yhtiöstä toiseen.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

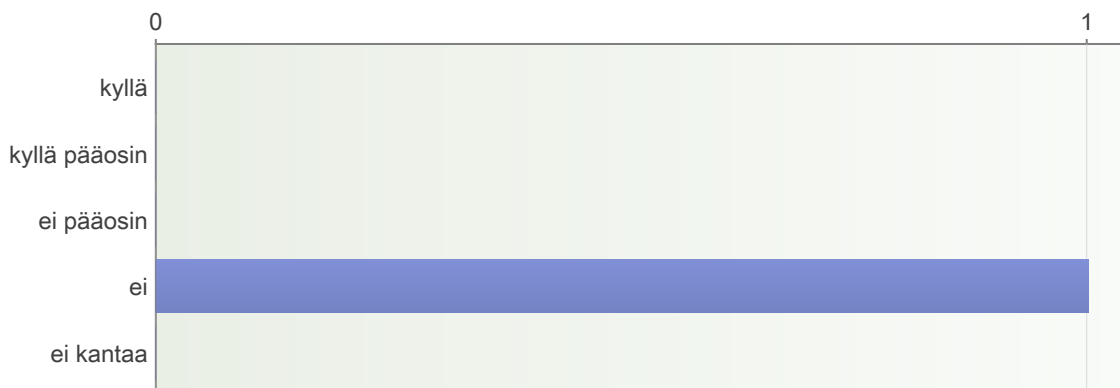

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Parempi rahoitusmalli ennaltaehkäisevän työn ja pienempien kokonaiskustannusten syntymiseksi sosiaali- ja terveydenhuollossa edellyttäisi maakunnan omaa verotusoikeutta. Se ei nyt esitettyssä mallissa ole maakuntien lukumäärän vuoksi realistinen vaihtoehto. Kokonaiskustannusten kannalta sote-sektorin irrottaminen maakunnan muista tehtävistä ja 18 alueen sijaan 5 vastuu-alueetta antaisivat mahdollisuuden myös maakunnan omalle verotusoikeudelle.

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

Vastaajien määrä: 1

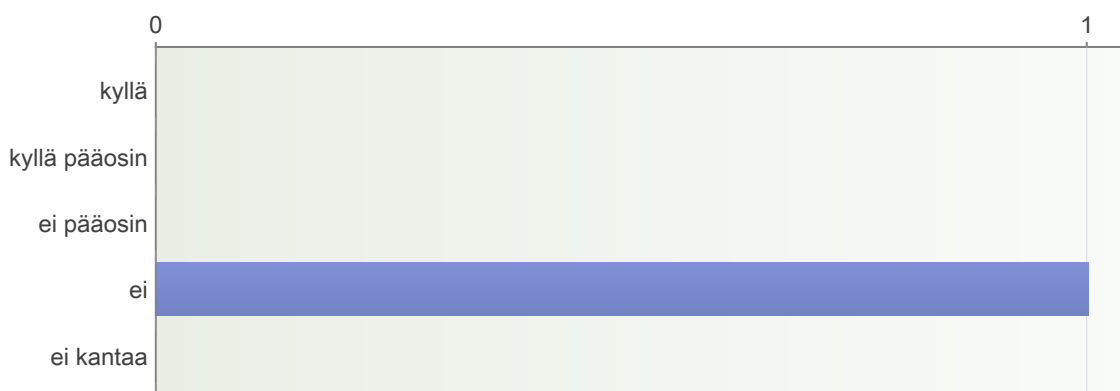

Avoimet vastaukset: ei

- Tiukka taloudellinen raami estää ennaltaehkäisevien palveluiden käytön, koska ne ovat aina harkinnanvaraisia ja ne karsitaan usein nykyisinkin kuntien sekä kuntayhtymien talousarvioissa. Maakunnan rahoituksen yleiskatteellisuus aiheuttaa myös sen että sote-sektorin harkinnanvaraisiin menoihin eli useimmiten juuri ennaltaehkäisevään työhön eivät rahat tule riittämään.

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen laaditut kriteerit ovat erinomaisia, mutta taloudelliset kannustimet maakunnille sekä kunnille ovat täysin riittämättömät. Koska rahoituksessa ei ole todellisia kannustimia, niin

ennaltaehkäisevä työ ei saa riittävää painoa ja korjaavat kustannukset tulevat olemaan korkeammat kuin mitä ne olisivat, jos ennaltaehkäisyyn tehtäisiin riittävät panostukset.

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

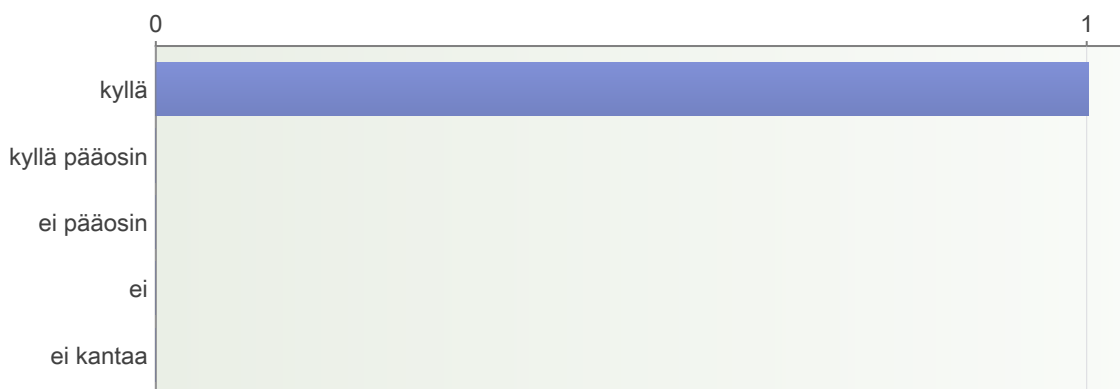
32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Vastaajien määrä: 1

- -Esitetyt rahoitusmallit eivät kannusta maakuntia ja kuntia riittävästi ennaltaehkäisevään toimintaan. Mikäli matalamman kustanustason sosiaalihuollon palvelut eivät saa riittäviä resursseja, niin kalliimmat terveydenhuollon ja kalliimmat sosiaalihuollon korjaavat kustannukset vievät yhä suuremman osuuden kokonaisrahoituksesta.

33. 31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Vastaajien määrä: 1

- 18 maakunnan mallille rakentuva uudistus tulee olemaan lyhytaikainen ja viimeistään vuonna 2023 päättyvän maakuntien rahoituksen siirtymäajan päättyessä aletaan valmistella väestöpohjaltaan pienempien ja taloudellisesti heikoimpien maakuntien liittämistä toisiin maakuntiin. Muutokset aiheuttavat myös turhia lisäkustannuksia, jotka olisi mahdollista välttää tarkoituksenmukaisemmalla maakuntajaotuksella jo vuonna 2019.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

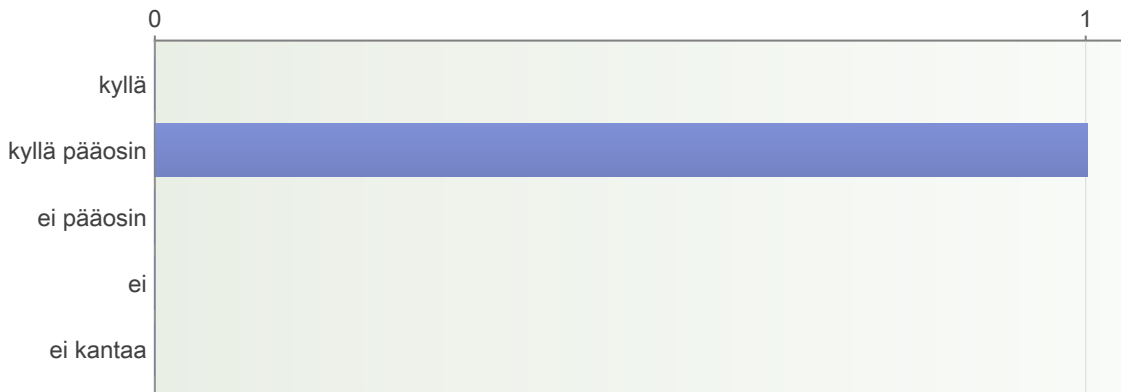
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Esitetyt kriteerit ovat hyvät, mutta kunnille kaavailut rahat hyvinvoinnin- ja terveyden edistämiseen eivät ole kuntia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kannustavia.

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidättekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

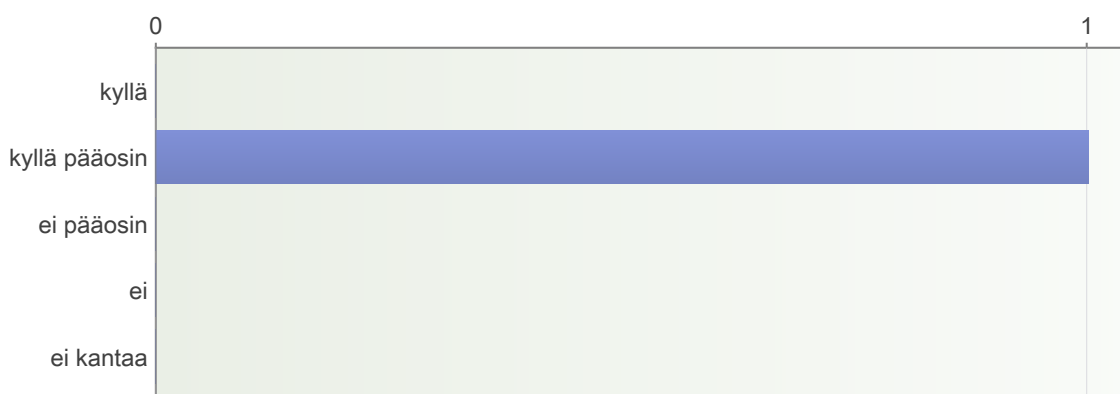
39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien oma verotusoikeus antaisi vasta edellytykset kustannustehokkaan toimintamallin luomiseen. Silloin hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen saisivat myös merkitystä. Esitetty maakuntajaotus estää myös maakuntaverotuksen käyttöönoton. Viiden suuralueen varaan rakennettu verotusjärjestelmä todennäköisesti olisi vasta riittävän elinvoimainen.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

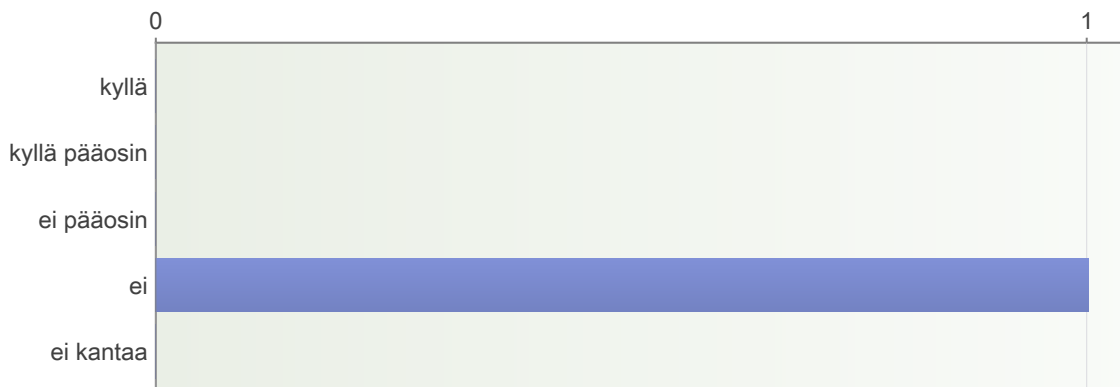

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Muutoksen laajuus huomioon ottaen työnantajaedunvalvonnan pysyminen KT:llä luo vakautta siirtymävaiheeseen. Se luo myös edellytyksiä suunnitella ja valmistautua muutokseen yhdessä henkilöstön edustajien kanssa. Pidemmän päälle on epävarmaa, kuinka paljon työntekijöitä lopulta jää maakuntakonsernin tai sen tytäryhtiöiden palvelukseen.

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Vastaajien määrä: 1

- Eläketurvan rahoitus
Maakunta- ja soteuudistuksen valmistelussa esitettyjen linjausten perusteella on oletettavaa, että yksityinen palvelutuotanto tulee kasvamaan nykyisestä. SuPer on huolissaan kuntien ja maakuntien eläkejärjestelmän rahoituksen kestävydestä, mikäli markkinaosuudet muuttuvat huomattavasti nykyisestä. Esityksen mukaan maakunnan ja maakunnan palvelulaitoksen yhtiöt voivat valita, liittyvätkö Kevan jäsenyhtiöksi vai eivät. Yksityinen palvelutuotanto vakuutetaan aina TyEL- järjestelmässä. Maakuntauudistusta koskeviin lakeihin tulee lisätä säännökset mekanismista, joilla turvataan maakuntien ja kuntien eläkejärjestelmän rahoitus tulevaisuudessa. SuPer kannattaa Kevan esittämän kokonaisvaltaisen siirtymämaksun lisäämistä maakuntauudistusta koskevaan lakipakettiin. Siirtymämaksulla vältettäisiin kuntien ja maakuntien rahoituksen liittyvä epävarmuus sekä tarve verojen korotukselle.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Ei vastauksia.

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Vastaajien määrä: 1

- Lakisääteisten tehtävien toteuttaminen laadukkaasti tulee olemaan haastellista. Kaikki maakunnat eivät tule selviämään vastuistaan vuodesta 2024 alkaen ja viimeistään siitä lähtien eriarvoistumiskehitys maassa kiihtyy.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Ei vastauksia.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesityksen käsittely on pysäytettävä eduskunnassa odottamaan lopullisia lakiesityksiä valinnanvapauden toteuttamisesta.

Maakunta- ja sotelait yhdistettynä laajaan valinnanvapauteen tulevat lisäämään työttömiä ja heikentämään palvelutasoa nykyisestä.

Sote-palveluiden henkilöstön työsuhteiden ehdot tulevat heikkenemään ja se omalta osaltaan tulee vähentämään kotimaista kysyntää ja lisäämään vuokra-asuntojen tarvetta sekä valtion asumistukimenoja.

Palvelukeskusten tarjoamien palveluiden käyttö voi osoittautua hyvin pieneksi mikäli yksityisen sektorin osuus palvelutuotannossa kasvaa merkittävästi. Yksityiset toimijat eivät näitä maakuntien omistuksessa olevien yhtiöiden palveluja tule käyttämään.

Mikäli laki etenee eduskunnassa täytäntöönpanoasteelle, niin maakunnissa henkilöstön edustus eri

työryhmissä olisi turvattava ja parhaiten se onnistuu mikäli lainsäädännössä se jo huomioidaan esim. vastaavin säännöksin mitä on nyt säädetty laissa työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.